

Davacı ve Yürütmenin

Durdurulmasını İsteyen : Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi

Vekili : Av. Mustafa Güler

Strazburg Cad. 28/28 Sıhhiye Çankaya/ANKARA

Davalı : Sağlık Bakanlığı

Vekili : Hukuk Müşaviri Zeliha Sarı

Hukuk Müşaviri Av. Güzin Karakeçeli - Aynı Yerde

Davanın Özeti : 09.10.2013 tarih ve 28790 sayılı Resmi Gazete'de

yayımlanarak yürürlüğe giren Tıbbi Laboratuvarlar Yönetmeliğinin, "Tanımlar ve kısaltmalar " başlıklı 4. maddesinin m, n (eksik düzenleme nedeniyle) ve k bentlerinin; "Tıbbi laboratuvarların görevleri" başlıklı 11. maddesinin 4. fıkrasının, 5. fıkrasındaki, "...Test bazında referans yetkili laboratuvar olabilme ölçütleri ve görevleri Bakanlıkça belirlenir..." cümlesinin, 7. fıkrasının; "Tıbbi laboratuvarların çalışma esasları" başlıklı 12. maddesinin 6. fıkrasında yer alan, "...ve Bakanlığın istediği verileri Bakanlığa göndermek zorundadır..." ibaresinin; "Tıbbi laboratuvar personeli" başlıklı 15. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan, "...hastanelerde, hastanenin başhekim /mesul müdürü, tıbbi laboratuvar mesul müdürüdür..." ibaresinin; "Tıbbi laboratuvarların planlanması ve açılışı" başlıklı 18. maddesinin, 1. fıkrasında yer alan "Yeni açılacak olan tıbbi laboratuvarların açılmasına Bakanlıkça planlama kapsamında izin verilir..." cümlesinin; "Test bazında referans yetkili laboratuvar başvurusu ve belgelendirilmesi" başlıklı 21. maddesinin 1. fıkrasında yer alan, "Bakanlıkça belirlenen ölçütlere uygunluk açısından değerlendirir..." ibaresinin; "Faaliyetin askıya alınması ve ruhsat iptali" başlıklı 24. maddesinin (ç) bendinin, "Hizmet alımı" başlıklı 32. maddesinin 1. fıkrasında yer alan, "...4.1.20202 tarihli ve 4734 sayılı Kamı İhale Kanunu uyarınca özel tıbbi laboratuvarlardan hizmet alabilir." ibaresinin; Tıbbi Laboratuvarlar Yönetmeliğinin ekinde yer alan EK-5 Tıbbi Laboratuvar Çalışma Ruhsatı düzenlemesinin hukuka uygun olmadığı, uygulanması halinde telafisi güç ve imkansız zararların oluşacağı ileri sürülerek iptali ve yürütmenin durdurulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Davanın ve yürütmenin durdurulması isteminin reddi

gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi : Derya Beyazıtöğlü Melikoğlu

Düşüncesi : 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27.

maddesinde öngörülen koşulların bu aşamada gerçekleşmediği gerekçesiyle yürütmeyi durdurma isteminin reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onbeşinci Dairesince davalı idarenin savunması alındıktan sonra incelenmesine karar verilen yürütmenin durdurulması istemi, savunmanın geldiği görülmekle yeniden incelendi, gereği görüldü:

Dava, 09.10.2013 tarih ve 28790 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tıbbi Laboratuvarlar Yönetmeliğinin, "Tanımlar ve kısaltmalar " başlıklı 4. maddesinin m, n (eksik düzenleme nedeniyle) ve k bentlerinin; "Tıbbi laboratuvarların görevleri" başlıklı 11. maddesinin 4. fıkrasının, 5. fıkrasındaki, "...Test bazında referans yetkili laboratuvar olabilme ölçütleri ve görevleri Bakanlıkça belirlenir..." cümlesinin, 7. fıkrasının; "Tıbbi laboratuvarların çalışma esasları" başlıklı 12. maddesinin 6. fıkrasında yer alan, "...ve Bakanlığın istediği verileri Bakanlığa göndermek zorundadır..." ibaresinin; "Tıbbi laboratuvar personeli" başlıklı 15. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan, "...hastanelerde, hastanenin başhekim /mesul müdürü, tıbbi laboratuvar mesul müdürüdür..." ibaresinin, "Tıbbi laboratuvarların planlanması

ve açılışı" başlıklı 18. maddesinin, 1. fıkrasında yer alan "Yeni açılacak olan tıbbi laboratuvarların açılmasına Bakanlıkça planlama kapsamında izin verilir..." cümlesinin; "Test bazında referans yetkili laboratuvar başvurusu ve belgelendirilmesi" başlıklı 21. maddesinin 1. fıkrasında yer alan, "Bakanlıkça belirlenen ölçütlere uygunluk açısından değerlendirir..." ibaresinin; "Faaliyetin askıya alınması ve ruhsat iptali" başlıklı 24. maddesinin (ç) bendinin; "Hizmet alımı" başlıklı 32. maddesinin 1. fıkrasında yer alan, "...4.1.20202 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu uyarınca özel tıbbi laboratuvarlardan hizmet alabilir." ibaresinin; Tıbbi Laboratuvarlar Yönetmeliğinin ekinde yer alan EK-5 Tıbbi Laboratuvar Çalışma Ruhsatı düzenlemesinin iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılmıştır.

Davanın durumu ve uyuşmazlığın hukuki niteliğine göre, 09.10.2013 tarih ve 28790 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tıbbi Laboratuvarlar Yönetmeliğinin, "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 4. maddesinin m, n (eksik düzenleme nedeniyle) ve k bentlerinin; "Tıbbi laboratuvarların görevleri" başlıklı 11. maddesinin 4. fıkrasının; "Tıbbi laboratuvarların çalışma esasları" başlıklı 12. maddesinin 6. fıkrasında yer alan, "...ve Bakanlığın istediği verileri Bakanlıkça göndermek zorundadır..." ibaresinin; "Tıbbi laboratuvar personeli" başlıklı 15. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan, "...hastanelerde, hastanenin başhekim /mesul müdürü, tıbbi laboratuvar mesul müdürüdür..." ibaresinin; "Tıbbi laboratuvarların planlanması ve açılışı" başlıklı 18. maddesinin, 1. fıkrasında yer alan "Yeni açılacak olan tıbbi laboratuvarların açılmasına Bakanlıkça planlama kapsamında izin verilir..." cümlesinin; "Faaliyetin askıya alınması ve ruhsat iptali" başlıklı 24. maddesinin (ç) bendinin; "Hizmet alımı" başlıklı 32. maddesinin 1. fıkrasında yer alan, "...4.1.20202 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu uyarınca özel tıbbi laboratuvarlardan hizmet alabilir." ibaresinin; Tıbbi Laboratuvarlar Yönetmeliğinin ekinde yer alan EK-5 Tıbbi Laboratuvar Çalışma Ruhsatı düzenlemesinin yürütmesinin durdurulması istemine ilişkin olarak; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27. maddesinde öngörülen koşulların bu aşamada gerçekleşmediği anlaşılmaktadır.

Dava konusu Yönetmeliğin "Tıbbi laboratuvarların görevleri" başlıklı 11. maddesinin 5. fıkrasındaki, "...Test bazında referans yetkili laboratuvar olabilme ölçütleri ve görevleri Bakanlıkça belirlenir..." cümlesinin; "Tıbbi laboratuvarların görevleri" başlıklı 11. maddesinin 7. fıkrasının ve "Test bazında referans yetkili laboratuvar başvurusu ve belgelendirilmesi" başlıklı 21. maddesinin 1. fıkrasında yer alan, "Bakanlıkça belirlenen ölçütlere uygunluk açısından değerlendirir..." ibaresinin incelenmesi:

Söz konusu kurallarla, Yönetmelik kapsamındaki kimi konuların düzenlenmesinin Bakanlığa bırakıldığı görülmektedir.

Davacı tarafından anılan düzenlemelerin iptali ve yürütmenin durdurulması istenirken, Yönetmeliğin dayanağı olan Kanun hükümlerinde Yönetmelikle düzenlenmesi öngörülen konuların, doğrudan Yönetmelikle düzenlenmeyip Bakanlığın takdirine bırakılmasında hukuka uyarlık bulunmadığı ileri sürülmüştür.

Davalı Bakanlık tarafından ise, bu konuların önceki Yönetmeliklerde açıkça düzenlendiği, ancak Yönetmelik kurallarının tıbbi gelişmeler karşısında ihtiyaca cevap veremez hale geldiği, bu nedenle söz konusu konuların gelişmelere daha kolay ve hızlıca uyum sağlayabileceği açık olan Genelgelerle düzenlendiği savunulmaktadır.

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun 9. maddesinin (c) fıkrasında, "Bütün kamu ve özel sağlık kuruluşlarının tesis, hizmet, personel, kıstaslarını belirlemeye, sağlık kurum ve kuruluşlarını sınıflandırmaya ve sınıflarının değiştirilmesine, sağlık kuruluşlarının amaca uygun olarak teşkilatlanmalarına, sağlık hizmet zinciri oluşturulmasına, hizmet içi eğitim usul ve esasları ile sağlık kurum ve kuruluşlarının koordineli çalışma ve hizmet standartlarının tespiti ve denetimi ile bu Kanunla ilgili diğer hususlar Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca, çıkarılacak **yönetmelikle tespit edilir.**" kuralı yer almıştır.

Anılan Yasa kuralına göre, davalı idarenin tıbbi laboratuvarlarla ilgili düzenleme yapma yetkisi bulunmakla birlikte, bu düzenleme yetkisini Yönetmelik çıkararak kullanması Yasa hükmü gereğidir. Yasa'nın yönetmelikle düzenlenmesini öngördüğü bir konunun genelge veya daha alt düzeydeki düzenleme biçimleriyle düzenlenmesi hukuken olanaklı değildir.

Bu durumda, davalı idarenin tıbbi laboratuvarlarla ilgili konuları yönetmelik çıkararak düzenlemesi gerekmekte iken, çıkarılan yönetmelikte konunun düzenlenmeyip Bakanlıkça düzenlenecek idari metinlere atf yapılmasında hukuka uyarlık görülmemiştir.

"Tıbbi laboratuvarların çalışma esasları" başlıklı 12. maddesinin 6. fıkrasında yer alan, "...ve Bakanlığın istediği verileri Bakanlığa göndermek zorundadır..." ibaresinin incelenmesi;

Sağlık hizmet sunucularının kayıt ve bildirim zorunluluğu ve kontrol yetkisini düzenleyen ve sağlık verilerinin toplanması ve paylaşılmasına imkan tanıyan 31/05/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 78. maddesinin 1. fıkrası ile 2. fıkrasında geçen "Sağlık bilgilerinin ne şekilde korunacağı, ulusal güvenlik nedeniyle sağlık bilgisi paylaşımına açılmayacak kişilerin tespiti ilgili bakanlıkların önerisi üzerine Bakanlıkça tespit edilir. Bu kişi ve grupların sağlık bilgilerinin nasıl tutulacağı ilgili kuruluşların görüşleri alınarak hazırlanacak yönetmelik ile düzenlenir." ibaresinin Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varılarak Danıştay Onbeşinci Dairesi'nin, 03/10/2013 gün ve E:2013/5986 sayılı kararıyla iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasına karar verilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27/2. maddesinde "Sadece ilgili kanun hükmünün iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurulduğu gerekçesiyle yürütmenin durdurulması kararı verilemez." kuralına yer verildiğinden, bu aşamada yürütmenin durdurulması için Yasanın aradığı koşulların oluşmadığı anlaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı Yasanın 27. maddesindeki koşullar gerçekleşmiş bulunduğundan, Dava konusu Yönetmeliğin "Tıbbi laboratuvarların görevleri" başlıklı 11. maddesinin 5. fıkrasındaki, "...Test bazında referans yetkili laboratuvar olabilme ölçütleri ve görevleri Bakanlıkça belirlenir..." cümlesinin; 7. fıkrasının, "Test bazında referans yetkili laboratuvar başvurusu ve belgelendirilmesi" başlıklı 21. maddesinin 1. fıkrasında yer alan, "Bakanlıkça belirlenen ölçütlere uygunluk açısından değerlendirir..." ibaresinin yürütülmesinin durdurulmasına; Yönetmeliğin dava konusu diğer düzenlemelerine yönelik yürütmenin durdurulması isteminin reddine, bu kararın tebliğini izleyen günden itibaren 7 (yedi) gün içinde İdari Dava Daireleri Kurulu'na itiraz edilebileceğinin taraflara bildirilmesine, 05/06/2014 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Kırdar
ÖZSOYLU

Üye
Yunus
ÇETİN

Üye
Süleyman Hilmi
AYDIN

Üye
Hannan
YILBAŞI

Üye
Dr. Selami
DEMİRKOL

